

Laimdota Lapiņa,
Līgatnes Kultūras un tūrisma
centra vadītāja

Inese Okonova, Līgatnes
tūrisma projektu vadītāja

Septembra beigās mēs, divas Līgatnes novada domes pārstāves – Laimdota Lapiņa un Inese Okonova – devāmies uz Briseli, lai svinīgā ceremonijā saņemtu balvu par uzvaru Eiropas Komisijas rīkotajā konkursā par Eiropas izcilākajiem tūrisma galamērķiem (EDEN).

Šis konkurss tiek rīkots jau piecus gadus. Šā gada tēma bija „Arhitektūras un industriālo pie-

Līgatne – izcils Eiropas tūrisma galamērķis

minekļu atjaunošana par tūrisma objektiem”. Līgatne piedalījās ar darbu „Līgatnes papīrfabrikas ciemats – strādnieku vēsturiskā dzīvesveida liecinieks”. Konkurss augstu novērtējumu izpelnījās arī kaimiņi no Siguldas un Cēsīm, bet Līgatnei uzvarēt palīdzēja atbilstība konkursa tematikai, kā arī Eiropas Komisijas vēlme izcelt un atbalstīt tūrisma galamērķus, kas līdz šim bijuši mazāk zināmi.

Pirms svinīgās ceremonijas 27.septembrī notika konference par industriālā mantojuma izmantošanu tūrisma attīstībai. Jāatzīst, ka šī ir samērā jauna tendence Eiropas un pasaules tūrisma, kas šobrīd piedzīvo uzplaukumu un piedāvā Līgatnei lieliskas izaugsmes iespējas mūsu papīrfabrikas vēsturiskā mantojuma dēļ.

Dienas beigās notika svinīgā apbalvošanas ceremonija. Mēs tikām

aicinātas uz skatuves, lai kopā ar EDEN Latvijas projektu vadītāju Armandu Muižnieku saņemtu balvu, kas simbolizē industriālā mantojuma atjaunotni mūsdienās.

Nākamā diena pagāja sprāgā darbā, jo dienas garumā visu piecu gadu uzvarētāji no visām Eiropas valstīm lēma par EDEN tūrisma galamērķu asociācijas dibināšanu. Tika lemts par aktīvākas darbības nepieciešamību, lai pēc iespējas efektīvāk popularizētu EDEN galamērķus tūristiem. Arī Līgatne jau ir izteikusi apņemšanos iestāties šajā asociācijā, lai pēc iespējas sekmīgāk varētu izmantot izcīnīto statusu.

Jau šobrīd varam secināt, ka uzvara šajā konkursā veicinājusi interesi par Līgatni. Lai gan oktobris Līgatnē vēl ir aktīvās tūrisma sezonas noslēgums un skaitļus apkoposim nedaudz vēlāk, jau šobrīd ir skaidrs, ka tūristu skaits šogad ir bijis vairākas reizes lielāks. Tāpat, pateicoties uzvarai, esam saņēmuši divas dažādas reklāmas filmiņas par Līgatni vairākās valodās. Briseles filmēšanas grupas uzņemtā filma jau šobrīd apskatāma pašvaldības mājas lapā www.ligatne.lv un tūrisma mājas lapā www.visitligatne.lv, savukārt mūsu pašu Vides filmu studijas filmiņa pirmizrādi piedzīvos 21.oktobrī Līgatnes kultūras namā, kur to parādīs kopā ar filmiņām, kas uzņemtas konkursa nākamo četru vietu ieguvējiem.

Esam pateicīgi visiem, kas strādājuši un turpina strādāt, lai Līgatne attīstītos visu mūsu labā. ●

SVEICAM!

Nav laime tūlām jāmeklē. Liec ausi pie zemes, pie savas zemes, kurā tu esi ieaudzis un kurai tu pieri, un klausies bez nepacietības, lēni, uzmanīgi: nāks tava balta diena, ja ne šodien, tad rīt vai parīt, tikai drusku jāpagaida un pār purvu plīvojošās malduguntīņas nav jāuzskata par vadzvaigznēm.

/Zenta Mauriņa/

Gaišas domas, priecīgu prātu un stipru veselību, oktobra jubilār! Īpašie gaviļnieki:

Vija Graudiņa
Taliņa Lukse
Austra Čemme
Maija Janke
Stefānija Kūkoja
Elga Lopenova
Agris Rencis
Tekla Osīte
Vilnis Vītolīņš
Sergejs Lipskis
Pāvils Misarjans
Modris Sika
Alda Sūruma
Raimonds Trubačs
Valda Bomika
Juris Kerns
Daira Kreičmane
Iraida Krūma
Inita Lidere
Tatjana Arsentjeva
Iveta Ābola
Uldis Bērziņš
Edvīns Birkhāns
Ainārs Dreijers
Eduards Krūmiņš
Jānis Pundurs
Ēriks Puriņš
Līga Zicmane

Informāciju no iedzīvotāju reģistra sagatavoja Līvija Andersone

Jauns Pašvaldības policijas priekšnieks

Uldis Siliņš atzīst, ka, lai nodrošinātu kartību, Līgatnē daudz darāmā.

Foto: Anita Jaunzeme

Līgatnes novada Pašvaldības policija informē, ka no 19.septembra par Līgatnes novada Pašvaldības policijas priekšnieku strādā Uldis Siliņš, kurš ilgstoši bija nostrādājis Valsts policijas Siguldas iecirknī. Uz jautājumu par pirmajiem darbiem un skatījumu uz nepieciešamajiem uzlabojumiem Līgatnes Pašvaldības policijas darbā U.Siliņš atzīst, ka darāmā ir daudz. Viņš atgādina, ka diennakts tumšajā laikā ārpus apdzī-

votām vietām, kā arī apdzīvotās vietās, ja ceļš nav pietiekami un vienmērīgi apgaismots, gājējiem, kas pārvietojas pa brauktuvi vai nomali, jālieto gaismas atstarotājs vai cits gaismu atstarojoša materiāla elements vai jātur rokā iedegts lukurītis. Tādējādi transporta līdzekļa vadītājam ir iespējams laikus pamanīt gājēju.

Ir nepieciešams uzlabot iedzīvotāju sapratni par automašīnu pareizu novietošanu daudzdzī-

voķļu māju pagalmos, kur dažkārt, nepareizi novietojot savu spēkratu, tiek ierobežota gājēju un speciālā transporta piekļūšana.

Iedzīvotājiem atgādinām, ka jāievēro sabiedriskās kārtības noteikumi, tajā skaitā arī, ka alkoholoģisko dzērienu lietošana un atrašanās alkohola reibumā sabiedriskās vietās ir aizliegta un par to paredzēta administratīvā atbildība. ●

Patiesi pelnīta atzinība

Vadītāja Gunita (priekšplānā) mums ir universāla - prot itin visu, saka bērnu dārza kolektīvs.
Foto: Anita Jaunzeme

13.oktobrī Līgatnes novada pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja Gunita Liepiņa saņēma Latvijas Izglītības ministrijas atzinību par radošu pedagoģisko darbību un sasniegumiem iestādes izaugsmē un attīstībā. To pasniedza Amatas novada pašvaldības apvienotās izglītības pārvaldes vadītāja Dina Dombrovska. Savu vadītāju sveikt bija sapulcējies iestādes kolektīvs.

Gunitai Liepiņai šogad aprit 20 gadi, kopš viņa uzsākusi pedagoģisko darbību. Savu darbu visu šo laiku veikusi profesionāli, ar milzīgu aizrautību un radošumu. Viņa ir strādājusi gan kā pirmsskolas izglītības skolotāja ar 5 – 6 gadus veciem bērniem, ļoti labi sagatavojot viņus skolai, gan kā mūzikas skolotāja, piedaloties ar saviem audzēkņiem rajona un valsts mēroga konkursos.

Pēdējos piecus gadus Gunita Liepiņa ir Līgatnes novada pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja. Šo darbu viņa veic ar tikpat lielu degsmi un aizrautību. Viņas darbības laikā bērnu skaits iestādē dubultojies, ir atvērta jauna iestādes filiāle Augšlīgatnē ar četrām bērnu grupām. Šobrīd Līgatnes pirmsskolu apmeklē 136 bērni no visas tuvējās apkārtnes. Vadītājai izveidojusies ļoti laba sadarbība ar Līgatnes novada pašvaldību, ir atbalstīti daudzi projekti, kas veicinājuši iestādes attīstību. Viens no pēdējiem projektiem – jauna rotaļu laukuma un pastaigu taku izveide iestādei pieguļošajā teritorijā. Tas ir arī sekmīga darba rezultāts ar bērnu vecākiem. Gunita Liepiņa pratusi viņus iedvesmot veidot bērniem tīkamu, sakoptu apkārtni ar iespējām bērnu radošajām izpausmēm. Vadītājas izveidotā iestādes padome kopā ar iestādes pedagogiem meklē arvien jaunas iespējas bērnu fizisko un intelektuālo spēju attīstībai.

Arī iestādes kolektīvu Gunita Liepiņa prot veiksmīgi saliedēt kopēju mērķu sasniegšanai, viņa arvien mudina neapstāties pie paveiktā, bet meklēt jaunas iespējas izaugsmei. Mēs lepojamies ar savu vadītāju un vēlam viņai tikpat lielu sirds degsmi arī turpmākajā darba cēlienā! ●

Ar vecāku atbalstu spējam paveikt vairāk!

Silvija Rijniece,
Līgatnes PII skolotāja –
metodiķe

Viss periods no bērna dzimšanas līdz pat brīdim, kad bērns uzsāk skolas gaitas, ir laiks, kad viņš tiek sagatavots skolai. Taču gadās, ka par to sāk nopietni domāt gadu pirms skolas gaitu uzsākšanas, kas var izrādīties krietni par vēlu. Tādēļ mūsu iestādes pedagogi daudz domājuši par to, kā labāk sagatavot mūsu bērnus skolas gaitām.

Šogad ir izdots samērā plašs mācību literatūras klāsts, kas balstīts uz jaunajām vadlīnijām pirmsskolas programmas apguvē. Esam iepazīnušies ar jaunāko mācību literatūru, un skolotājas savam darbam izvēlējušās piemērotāko. Mūsaprāt, šāda pieeja bērnu sagatavošanai skolas gaitām ir veiksmīga, jo prasības visā valstī ir

vienotas un redzam mērķi, kurš sasniedzams.

Taču ir lietas, kas palikušas nemainīgas. Tās ir ne tikai zināšanu apguve, bet arī sociālās pieredzes uzkrāšana, sadarbības grupā spēju attīstīšana un pilnveidošana. Ir jāapzinās, ka vispirms bērnam, kurš nav bijis bērnu kolektīvā, ir jāapgūst prasme darboties tajā, ir jānodrošina sociālā attīstība, prasme patstāvīgi izvēlēties nodarbošanos, spēja iesaistīties rotaļās un, ja nepieciešams, arī pagaidīt savu kārtu, jāpilnveido pašapkalpošanās iemaņas un higiēnisko normu ievērošana.

Nemot vērā visu iepriekšminēto, kā galvenos uzdevumus iestādes pedagoģiskajam darbam esam izvirzījuši:

- mērķtiecīgu rokas sagatavošanu rakstītprasmes apgūšanai no jaunākā vecuma;
- saskarsmes prasmju veicināšanu.

Kristianam Viļumam un Nadīnai Kalniņai neviens darbiņš nav par grūtu.

Foto: Inga Lagone

Esam ļoti priecīgi, ka mūsu centienus ir atbalstījuši bērnu vecāki, jo tikai kopīgiem spēkiem sasniedzams labs rezultāts. Rosinājām vecākus iesaistīties dažādu spēļu un izdales materiālu izgatavošanā, kas veicinātu bērnu pirkstu muskulatūras attīstību, jo tas ir pirmsākums labai rakstītprasmei. Pirmos materiālus jau esam saņēmuši, un bērni ievingrina pirkstus pogāšanā, rāvējslēdžu aizdarināšanā, šņorēšanā. Jaunākās grupiņas bērnu vecāki savākuši lielu daudzumu kastaņu, ar kuriem viņu mazuļiem ļoti patīk rotaļāties, tāpat izgatavojuši rotaļlietu, kura sastāv no daudzām skrūvējamām detaļām (izmantoti sadzīvē pieejamie plastmasas pudeļu korķi). Ar šādām rotaļlietām bērns spēj darboties ilgstoši, tā neapnīk, bet svarīgākais – tiek vingrināti bērnu pirkstiņi.

Ikvien darbiņš, ko bērns veic ar savām rokām, ir svarīgs un nozīmīgs, bet, ja talkā nāk māmiņa un tētis, tas var izvērties jautrā rotaļā un neaizmirstamā piedzīvojumā. Vecāki var pieslēgties spēles procesam un neuzmācīgi piedāvāt interesantu sižetu vai konstrukciju. Galvenais – neapspiest bērna patstāvību. Viņš ir jāpamudina uz ideju radīšanu un meklējumiem, kā tās realizēt. Tā ir tapusi rudens ražas izstāde, kur, bērniem kopā ar vecākiem darbojoties, ir uzburti rudens tēli. Arī vecākas grupas bērni kopā ar vecākiem gatavoja darbiņus un piedalījās radošo darbu konkursā „Jūra līdz ceļiem”. Konkursu organizēja VUGD, lai bērniem atgādinātu par drošību uz ūdens.

Tādēļ vēlreiz pateicamies mūsu bērnu vecākiem par ieinteresētību un atsaucību bērnu prasmju attīstībā un pilnveidē, tāpat ceram uz turpmāku sadarbību visa mācību gada garumā! ●

Viesskolēni Līgatnes novada vidusskolā

Aija Ziediņa,
Comenius projektu
koordinatore

Šajā mācību gadā Līgatnes vidusskola uzņem piecus viesskolēnus. Eiropas Savienības Comenius programmas skolēnu individuālās mobilitātes projekta ietvaros 11.klasē mācās Izabela un Karolina no Polijas pilsētas Wschowas, bet 9.klases skolniece Elisa un 10.klases skolnieks Alessandro ir no Turīnas Itālijā. Visi četri jaunieši ir izvēlējušies apmaiņas programmu uz trim mēnešiem. Savukārt Laerke no Dānijas AFS programmas ietvaros 12.klasē mācīsies visu šo mācību gadu. Iepazīt un uzzināt vēl nezināmus faktus par citu tautu kultūru un tradīcijām, pārbaudīt savas svešvalodu zināšanas ir interesanti gan skolēniem, gan skolotājiem. Taču apmaiņas programmas jauniešu galvenais mērķis ir iepazīt mūsu valsti, izglītības sistēmu, tradīcijas, apgūt latviešu valodu pamatlīmeni.

Elisa dejo tautisko deju kolektīvā, Laerke apmeklē mākslas un mūzikas skolu, Karolina un Izabela nodarbojas ar aerobiku, bet Alessandro visus priecē ar savu entuziasmu un ieinteresētību. Jaunieši ir ieecerējuši arī rīkot savas valsts kulinārijas vakarus, lai iepazīstinātu ar tradicionālajiem ēdieniem.

Gan viesģimenes, gan klasesbiedri un skolotāji cenšas viesiem parādīt Latvijas skaistākās vietas, bet par godu Eiropas Valodu dienām uzraksti skolas telpās bija gan dāņu, gan itāļu un poļu valodā – katras valsts valodai tika veltīta viena diena. Nu jau pagājis pusotrs mēnesis, kopš ir kļuvis par pieciem līgatniešiem vairāk, un ar katru dienu mēs viens par otru uzzinām arvien vairāk un vairāk. Milzum liels paldies līgatniešu ģimenēm, kas uz laiku devušas otrās mājas ārvalstu jauniešiem un ļauj viņiem iepazīt ikdienas dzīvi Latvijā! ●

No kreisās: Comenius skolēnu individuālās mobilitātes skolēni Karolina un Izabela no Wschowas Polijā, Alessandro un Elisa no Turīnas Itālijā

Foto: Aija Ziediņa

Latvija un Līgatne stāda kokus

Inese Okonova,
Līgatnes tūrisma projektu
vadītāja

12.oktobra rītā Augšlīgatnes bērnu dārza vecākā grupiņa bija devusies ekskursijā uz Lejas Līgatni, kad, gluži negaidot, bērniem radās iespēja piedalīties akcijā „Latvija stāda kokus”, ko jau otro gadu kopā ar „Latvijas valsts mežiem” un SEB banku organizē laikraksts „Diena”.

Šīs akcijas ietvaros laikraksts aicina ar kādu aktuālu notikumu saistītu cilvēku iestādīt koku viņam nozīmīgā vietā. Līgatne kociņa stādīšanai šoreiz izvēlēta sakarā ar mūsu uzvaru Eiropas Komisijas rīkotajā konkursā par Eiropas izcilākajiem tūrisma galamērķiem (EDEN). Tā kā mēs piedalījāmies ar darbu, kas veltīts papīrfabrikas ciemata vēsturei, kociņu kopīgi stādīja Līgatnes papīrfabrikas direktors Normunds Dzērve un Līgatnes novada domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins, tādējādi atgādinot par Līgatnes attīstību roku rokā ar papīrfabriku (attēlā).

Stādot kociņu, domes priekšsēdētājs atgādināja, ka Līgatnē, lai saražotu papīru, koki tiek nevis cirsti, bet

stādīti, jo papīrfabrika papīru ražo tikai no makulatūras, savukārt papīrfabrikas pārstāvji aicināja bērnus, kas vēroja stādīšanu, atcerēties, cik svarīgi ir šķīrot atkritumus, vākt makulatūru un nodot to otrreizējai pārstrādei Līgatnes papīrfabrikā.

Vieta kociņam tika izvēlēta krustojumā pie autobusa pieturas, kur uzstādīta novada karte. Pašu kociņu – vēlo ievu – sagādāja „Latvijas valsts meži”. Cerēsim, ka turpmāk tā katru pavasari priecēs mūs un pilsētas viesus ar krāšņiem ziediem.

Šīs akcijas mākslinieciskie veidotāji ir „Dienas” mākslinieku tandēms Sarmīte Māliņa un Kristaps Kalns. Katru „Latvija stāda kokus” publikāciju viņi veido kā mazu mākslas darbu, un akcijas noslēgumā ir ieecerēta lielformāta plakātu izstāde.

Publikācija par šo notikumu atrodama arī laikraksta „Diena” pielikuma „SestDiena” 15.oktobra numurā. ●

Saulainās Gruzijas vērtības

Antra Strazdiņa,
Latvijas bērnu delegācijas
vadītāja Gruzijā

Daloties pārdomās par Gruziju, man pirmām kārtām rodas asociācijas par kaut ko gaišu, siltu un emocionāli bagātīgu. Jo tieši šādas sajūtas mūs pavadīja, atrodoties šajā valstī. Pirmkārt, jāpiebilst, ka uz Gruziju devāmies apmaiņas programmā kā radošā nometne, kurā iesaistīti pedagogi un ceturto – vienpadsmito klašu bērni no Līgatnes novada vidusskolas. Skaistajā Gruzijā pavadījām desmit brīnišķīgas dienas, gūstot jaunus un interesantus iespaidus.

Cik gan Gruzijā ir patīkami cilvēki! Tu, atrodoties pavisam svešā zemē, gandrīz nevienu nepazīsti, bet vietējie cilvēki pret tevi izturas kā pret labu, sen zināmu draugu. Patiešām patīkami! Nevienu brīdi nebija sajūtas, ka par mums nav padomāts. Gruzīni laipni izrādīja gan savu dzimto pilsētu, gan mājas, kurās paši dzīvo, gan savas darba vietas, skolas un sabiedriskās ēkas. Labprāt izskaidroja un atbildēja uz ikvienu no mums interesējošajiem jautājumiem. Tas bija lieliski ne tikai bērniem, kuri

Čavčavadzes parkā.

Foto: Antra Strazdiņa

gādājāmie, lai pārvestu mājās tuviekiem un draugiem.

Gruzijā viss ir lētāks kā pie mums. Pārsteidzoši, cik gan augļi ir lēti! Gardos arbūzus varēja nopirkt par trim santīmiem kilogramā! Ik dienas ēdām gan arbūzus, gan persikus... Saēdāmie vitamīnus visai ziemai! Katru dienu galdā pasniedza hin-

rām cietis sakāvi tikai divās. Viens no mūsu ekskursijas objektiem bija kņaza Čavčavadzes pils – atpūtas māja. Ap šo māju ir skaists dārzs, kurā vakaros čirkstina cikādes. Kņazs Gruzijā pirmais ievada biljardu, klavieres un klavesīnu. Pabijām Signagi pilsētiņā. Tulkojumā no gruzīnu valodas tā ir mīlestības pilsēta. Interesanti ir tas, ka šī pilsēta būtiski atšķiras no citām Gruzijas pilsētām – bruģētas ielas, krāsotas mājas, sakopta apkārtnē, ierīkoti bērnu rotaļu laukumi. Radās iespaids, ka esam kādā no Eiropas pilsētām. Ņemot vērā to, ka laiks mūs Gruzijā patīkami lutināja, peldējāmie arī Alazani upē, kas, salīdzinājumā ar Latvijas upēm, sausuma dēļ bija pārvērtusies par nelielu tērcīti, toties ar lielu straumi.

Gruzija ir valsts ar neatkarīgu dabas skaistumu. Viss it kā primitīvs, urbanizācijas neskarsts un neizpostīts. Daudz līdzenumu ar plašiem vīnogu laukiem. Bez tiem jau nu nekur! Piekajā ceļojuma dienā, naktī, kamēr mēs gulējām, Akhmetas pilsētā plosījās vētra – dažām mājām tika norauti jumti, kalnos izskaloti ceļi, lielākā daļa māju palika bez elektrības. Tas pierāda Gruzijas savdabību un laika apstākļu neprognozējamību.

Laiks Gruzijā pagāja ātri. Ik dienas bija, ko darīt. Par godu mūsu atbraukšanai trešajā dienā gruzīnu bērni bija noorganizējuši koncertu ar dejām, dziesmām, karaoki. Pēc viņu priekšnesumiem uzstājāmie arī mēs – centāmies gruzīniem iemācīt mūsu rotaļu deju svītu Tūdaliņ, tādādiņ. Visi ar lielu azartu iesaistījās, beigu beigās šo deju precīgi nodejājām visi kopā. Katru dienu no savas apmešanās vietas, pilsētas Telavi, devāmies uz Akhmetu municipalitātes ēku (gruzīnu domes ēka), kur bērniem bija saplānotas dažādas nodarbības – dejas, zīmēšana, sportošana. Visi ļoti sadraudzējās ar vietējiem jauniešiem, kuri laipni mūs uzņēma un labprāt iesaistījās kopīgās radošās nodarbēs. Ik dienu apguvām dažus sarunvalodas vārdus, kurus centāmies pielietot. Piemēram, „labdien” gruzīniski ir „gamardžobat”, „paldies” – „gmadlobt”, „uz redzēšanos” – „nahvamdis”, „meitene” – „gogo”, „zēns” – „biči”.

Par atmiņu no Gruzijas paliks gan patīkamas emocijas un fotogrāfijas, kuras uzņēmām brauciena laikā, gan viss, kas saglabājies prātā un sirdī. Patiešām saulainas dienas! ●

Pelde Alazani – tas nekā, ka ūdens līdz ceļiem.

Foto: Antra Strazdiņa

šādā vidē atradās pirmo reizi, bet arī mums pieaugušajiem, jo gruzīnu dzīve pavisam noteikti ir citādāka nekā pie mums, Latvijā. Tur cilvēki dzīvo daudz vienkāršāk – Gruzija ir zināmā mērā kontrastu valsts, starp vecajiem žiģuļu markas automobiļiem uz ielas var manīt dārgus džipus un mercedesus. Gruzijā katrā pilsētā nav lielu iepirkšanās centru, nav neskaitāmu variantu, ko iegādāties veikalos, plaša filmu repertuāra kinoteātros un tamlīdzīgi. Gruzijā cilvēki vairāk spēj priecāties par pavisam ierastām lietām sev blakus – cilvēkiem, dabu, labu vīnu... Par vīnu jau ir īpašs stāsts! Gruzīni to dzer litriem. Un ne jau mēnesī, bet nedēļā! Vīns tiek malkots pie pusdienu galda, baudot vakariņas, draugu lokā sarunājoties – tā lietošana ir neatņemama ikdienas sastāvdaļa! Arī mūs it visur, kur ciemojāmie, cienāja ar vīnu. Un gruzīniem tas patiesi ir labs. Apmeklējām arī vīna ražotni, nobaudījām dažādus baltvīnus un sarkanvīnus, kā arī ie-

kali – līdzīgs lielam pelmenim, kas pildīts ar gaļu, baudījām čurčelu – salds kārumis ar riekstiem, čiri – žāvētas vīģes. Nogaršojām skābus un saldus plāceņus, kuri gatavoti no plūmju un ābolu sulas – tklapus.

Gruzijā ik dienas mums bija saplānota kāda ekskursija. Apmeklējām slavēto Alaverdi klosteri, kurš darbojas jau kopš seniem laikiem. Tas ir vecs klosteru komplekss, kurā mīt tikai vīriešu mūki. Klosterī ir stingri aizliegts ienākt apgērbā, kas atkailina miesu. Padomju laikā to bombardēja, mūsdienās notiek atjaunošanas darbi, taču diemžēl naudas līdzekļu šim nolūkam nepietiek. Devāmies apskatīt arī cara Irāklija pili. Mēs visi bijām to iedomājušies kā krāšņu ēku ar torniņiem, kolonnām un arkām, bet pārsteidza tas, ka šī pils izrādījās pavisam necila ēka, kas daudz neatšķiras no parasto iedzīvotāju mājām. Cars Irāklijs ir ievērojams Gruzijas vēsturē ar to, ka piedalījies 200 kaujās, no ku-

Uguns nākts Vienkoču parkā

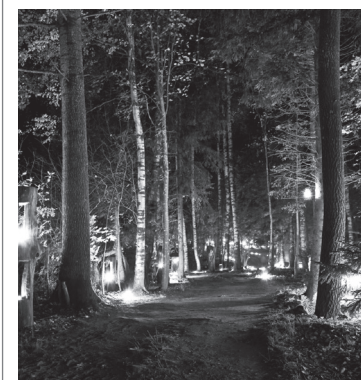
Rihards Vidzickis,
Vienkoču parka veidotājs un
īpašnieks

Vienkoču parkā 1.oktobrī notika gadskārtējā Uguns nakts. Tas bija noskaņu un gaismas pasākums ar nolūku padarīt vienu īso rudens dienu garāku, sasildīt sevi ar sveču izstaroto gaismu un siltumu, pozitīvi uzlādēties ziemas tumšajam periodam, lai vieglāk būtu sagaidīt pavasari. Viss Vienkoču parka Gaismas mežiņš tika izgaismots ar svecēm. Meža pudurī bija izvietoti vienkoču gaismas ķermeņi, kas arī tika izgaismoti, iegūstot savdabīgu āra apgaismojumu.

Pa dienu pie Vienkoču parka darbojās mājražotāju rudens labumu tirdziņš un muzicēja Līgatnes pūtēju orķestris. Parka teritorijā darbojās dažādas amatnieku darbnīcas, kurās prasmes varēja apgūt ikviens interesents. Gaismu mežs tika iedegts līdz ar krēslas iestāšanos, un noskaņu papildināja folkloras kopa „Ore”, kuras ar tautas instrumentiem spēlētās mūzikas pavadījumā katrs varēja izdejoties pēc sirds patikas un iemācīties senās latviešu dejas. Meža namiņā pie vietējās raganas varēja izziļēt savu nākotni. Plkst.21.00 notika tradicionālais lāpu gājiens pa Vienkoču parka takām, veidojot šķietami nebeidzamu uguns čūsku, kura locījās pa reljefainajiem celiņiem. Lāpu gājiens noslēdzās ar „Fire Spirit” ugunszonglieru šovu „Pulsa efekts” perkusiju pavadībā. Visas dienas un vakara garumā par apmeklētāju labsajūtu rūpējās Vilhelmīnes dzirnavu virtuve, kura piedāvāja īpašo Meža zupu un citus labumus. Neizpalika arī tradicionālā uzgunskura vārītā Vienkoču zaļu tēja.

Šogad uz pasākumu bija ieradies necerēti daudz apmeklētāju, par to jāpateicas labajiem laika apstākļiem.

Paldies visiem, kas bija atnākuši un atbraukuši! Nākamgad gaidam atkal uz šo pasākumu oktobra pirmajā sestdienā! ●

Līgatnes koris Gruzijā

Indra Ramāne,
Līgatnes Kultūras un tūrisma centra
mākslinieciskās daļas vadītāja

No 1. līdz 8.oktobrim Līgatnes novada jauktais koris un novada domes delegācija viesojās viesmīlīgajā Gruzijā, Līgatnes sadraudzības pilsētā – Akhmetas apgabalā. Koris sniedza trīs vairāk nekā stundu garus koncertus triju dienu laikā, kas prasīja daudz gan fiziska, gan morāla spēka, tomēr tas vainagojās ar lieliskiem panākumiem, jo Gruzijas koncertu apmeklētāji cēlās kājās un aplaudēja ar asarām acīs. Pēc koncertu bira ziedi un dziedātāji saņēma daudz komplimentu.

Līgatnieši apbrīnoja arī Gruzijas bezgalīgi skaisto dabu, kora trīsdesmit pieci dalībnieki un pieci novada domes pārstāvji guva neaizmirstamu pieredzi, kā meža vidū karaliski iespējams uzņemt viesus, baudot nacionālos ēdienus, dzērienus un izrādot vaļsirdīgu mīlestību pret katru viesi. ●

Izveidota zivju nārsta vērošanas taka

Rihards Vidzickis, biedrības „Līgatnes upes saimnieki” valdes priekšsēdētājs

EIROPAS ZIVSAIMNIECĪBAS FONDS: ZIVSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS IESPĒJA

Biedrība „Līgatnes upes saimnieki” ar Eiropas zivsaimniecības fonda (EZF) un Līgatnes novada domes atbalstu realizējusi projektu „Zivju nārsta vērošanas taka”. Projekts caur Cēsu lauku partnerību tika iesniegts Lauku atbalsta dienestā un guva pozitīvu apstiprinājumu.

Taka ir sadalīta divās daļās. Viena takas daļa ved gar Līgatnes upi no Kultūras nama līdz Anfabrikas slūžām, bet otra – uz Lustūža iezī. Pirmais takas posms ļauj tuvumā vērot lašu un taimiņu nārstu oktobrī un novembrī to berzu vietās, bet Lustūža iezī takas posmā upi iespējams skatīt no augšas. Taka uz Lustūža iezī ir nozīmīgs infrastruktūras elements iezī aizsargāšanai un nekontrolētas tūristu plūsmas, kas izraisījusi iezī eroziju. Tagad uz šo iezī ved kāpnes un platformas, kas aprīkotas ar margām apmeklētāju drošībai. Uz platformām iekārtoti atpūtas soli. Tuvākajā laikā tiks uzstādītas atkritumu tvertnes un informācijas stendi, kā arī ieliktas durvis četrām pagrabalām.

Šis projekts ļoti labi sasauca ar Līgatnes novada domes realizēto kultūrvēstures tūrisma taku un ir kā tās papildinošs elements.

Projekta kopējais finansējums – Ls 14 931,02, no kuriem biedrības līdzfinansējums sastāda Ls 1 493,10 (projekta Nr.10–09–ZL24–Z401201–000004).

Vineta Lapsele, projekta koordinatore

Pateicoties ietaupījumam, kas radies no projekta attiecināmajām izmaksām, Līgatnē turpināsies Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Līgatnē” (Nr.3DP/5.1.1.0/08/IPIA/VIDM/041) īstenošana līdz 2012.gada nogalei.

30.septembrī ir noslēgušies projekta pirmās kārtas būvdarbi līguma „Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu būvniecība Līgatnes pilsētā” ietvaros, rezultātā ir rekonstruēti un izbūvēti aptuveni 1 km dzeramā ūdens tīkli, re-

Turpinās ūdenssaimniecības projekta īstenošana

konstruēti un izbūvēti aptuveni 5,2 km kanalizācijas tīkli, izbūvētas piecas jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas. Darbu veicējs ir AS „BMGS”, kopējā būvdarbu summa – Ls 585 623,75.

Projekta otrās kārtas ietvaros ir uzsākti darbi līguma „Priekšattīrīšanas un spiedvadu izbūve SIA „Papīrfabrika Līgatne” teritorijā” ietvaros un pabeigti darbi līgumam „Pasūtītāja prasību sagatavošana būvdarbu līgumam Nr.5 „Ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve Līgatnē”. Šobrīd notiek iepirkuma dokumentācijas gatavoša-

na jauna līguma slēgšanai, kā ietvaros tiks izbūvēti papildus aptuveni 4 km ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli, trīs kanalizācijas sūkņu stacijas un otrā paceluma sūkņu stacija.

Projekta kopējās izmaksas ir 1,61 miljons latu, no tiem 1,09 miljonu latu finansē Eiropas Savienības Kohēzijas fonds, 46 tūkstoši latu ir valsts budžeta līdzfinansējums, savukārt 483 tūkstoši latu tiek segti no finansējuma saņēmēja – Līgatnes novada domes līdzekļiem. Vienošanās par

EIROPAS SAVIENĪBA

projekta „Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Līgatnē” īstenošanu starp Vides ministriju un Līgatnes novada domi tika noslēgta 2008.gada 22.novembrī, bet grozījumi pie Vienošanās tika noslēgti 2010.gada 1.oktobrī. Projekta administratīvās, finanšu un tehniskās vadības uzraudzību nodrošina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

ieguldījums Tavā nākotnē!

Apstiprināts projekts „Līgatnes Centra kapu kapličas vienkāršota renovācija”

Vineta Lapsele, projektu vadītāja

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI: EIROPĀ INVESTĒ LAUKU APVIDOS

3.oktobrī ir saņemts apstiprinājums projekta „Līgatnes Centra kapu kapličas vienkāršota renovācija” Nr.11–09–LL29–L413203–000005 īstenošanai, kurš tiek īstenots Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) Lauku attīstības programmas pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros. Projekta kopējās izmaksas ir LVL 14 455,43 (t.sk. PVN), ar iespēju saņemt publisko finansējumu LVL 8 886,53. Atbalsta intensitāte ir 75% no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas.

Projektā paredzēta Līgatnes pilsētas Centra kapu kapličas atjaunošana. Kapliča celta 20.gs. sākumā, no 1875.

līdz 1903.gadam par piemiņu Līgatnes papīrfabrikas direktoram Arnoldam Tilingam. 1905.gadā veidotā Līgatnes Centra kapu kapličas dekoratīvā apdare ir valsts nozīmes mākslas piemineklis (valsts aizsardzības Nr.3130), kura saglabājusies oriģinālā veidā. 20.gs. 80.–tajos gados papīrfabrika kapliču nodeva pašvaldības valdījumā. Līdz pārņemšanai pašvaldības valdījumā kapličas interjeru bija bojājis mitrums. Papildus tam tika sabojāts arī grīdas segums.

Prioritārie veicamie glābšanas darbi projekta ietvaros ir grīdas atjaunošana, logu un durvju atjaunošana, griestu un sienu apmetuma remonts bojātajās vietās. Līgatnes pilsētas kapliča ir unikāls mākslas

un arhitektūras piemineklis. Kapliča tiek izmantota, un tajā notiek apbedīšanas ceremonijas. Griestu apmetums un nelīdzena grīdas segums šobrīd atrodas katastrofālā stāvoklī. Logi un durvis ir unikālas sava izskata dēļ, bet tām ir nepieciešama atjaunošana, kas kavētu mitruma iekļūšanu iekšējā. Kapličas atjaunošana ir svarīgs uzdevums ne tikai no vēstures un mākslas saglabāšanas viedokļa, bet arī no praktiskā telpu izmantošanas viedokļa. Pēc atjaunošanas ar laiku Centra kapliču varētu iekļaut kā valsts nozīmes mākslas pieminekli tūrisma apskates objektu sarakstā. Projekta īstenošanas termiņš ir līdz 2012.gada 1.jūnijam. ●

Līgatnes upe atdzīvojas

Ainārs Šteins, Līgatnes novada domes priekšsēdētājs

Līgatnes upē, kas ir viena no straujākajām un ūdens noturīgākajām Latvijas upēm, ir ielaisti 10 000 alatu mazuļu. Šo zivju resursu pavairošana upē ir veikta pirmo reizi, un plānots programmu turpināt četrus gadus, kad sāksies dabiska zivju atražošanās. Zivju resursu pavairošana bija iespējama, pateicoties Zivju fonda padomes atbalstītajam un Līgatnes novada domes sagatavotajam un iesniegtajam projektam „Zivju resursu pavairošana un atražošana Līgatnes upē”.

Līgatnes upe, pateicoties straujajai ūdenstecei un dzidrajam ūdenim, ir lieliska dzīves telpa foreļiem un alatām. Savulaik upē bija bagātīga foreļu populācija, bet alatas dzīvoja posmā no Anfabrikas slūžām līdz Ķempju dzirnavu aizsprostam. Pagājušā gadsimta beigu

gados nekontrolētas rīcības rezultātā zivju resursi upes baseinā gandrīz pilnībā tika iznīcināti. Tagad, pateicoties biedrības „Līgatnes upes saimnieki” un Līgatnes pašvaldības gādībai, tiek realizēti vairāki projekti, lai upi „atdzīvinātu”, lai tā būtu tīkama makšķerniekiem, tūristiem un dabas vērotājiem.

Šogad upē, papildus alatām, ir ielaisti 5000 strauta foreļu mazuļu. Ir nodrošināta un mērķtiecīgi tiek pastiprināta zivju resursu aizsardzība, piesaistot Valsts vides dienesta un GNP inspektoros, iesaistot pašvaldības policiju un vietējos entuziastus. Upes un zivju resursu aizsardzībā tiek izmantotas jaunākās tehnoloģijas, tai skaitā video novērošana.

Lejpus Anfabrikas slūžām dabas vērotāju ērtībām ir izbūvēta „Zivju nārsta vērošanas taka” un tuvākajā laikā pār Anfabrikas slūžām plānots uzbūvēt funkcionālu zivju ceļu. ●

Līgatnes novada domes sēde

2011.gada 15.septembris

Izskatītie jautājumi:

1. Par platību apstiprināšanu, nekustamā īpašuma lietošanas mērķa noteikšanu un nosaukuma apstiprināšanu nekustamam īpašumam ar kadastra apzīmējumu 4262 005 0127.
2. Par atļauju zemes vienības daļas transformācijai no zemes, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība, uz zemi, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība, nekustamam īpašumam „adrese”.
3. Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu nekustamam īpašumam „adrese”.
4. Par Līgatnes novada adrešu datu sakārtošanu.
5. Par personu iekļaušanu Palīdzības reģistrā saskaņā ar Līgat-

nes novada domes saistošajiem noteikumiem Nr.6/10 „Par kārtību, kādā Līgatnes novadā tiek sniegta pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā un reģistrējamas personas, kurām izīrējamas pašvaldībai piederošas vai tās nomātās dzīvojamās telpas”.

6. Par grozījumu Līgatnes novada domes 2011.gada 21.jūlija lēmumā „Par Līgatnes novada domes un tās struktūrvienību darbinieku štata sarakstu un atalgojumu no 2011.gada 1.augusta”.
7. Par Latvijas bāriņtiesu darbinieku asociācijas iesniegumu.
8. Par telpu nomas un telpu īres maksas noteikšanu Dārza ielā 2–2, Dārza ielā 2–13, Dārza ielā 2–17 Līgatnes pagastā, Līgatnes novadā.

9. Par telpu dzīvojamajā mājā „Skaluļupes 1”, Līgatnes pagastā, Līgatnes novadā, nodošanu Līgatnes novada domes īpašumā.

Informatīvā daļa:

1. Par 2011.gada 20.janvāra sēdes lēmuma (protokols Nr.1, 10.§) „Par Dienas un interešu centra „Saulspuķe” filiāles izveidi Augšlīgatnē, Līgatnes pagastā, Līgatnes novadā” izpildi.
2. Par Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu komitejas 2011.gada 30.augusta iesniegumu.

Informāciju sagatavoja Inta Baltgalve

Ar Līgatnes novada domes sēdes lēmumiem var iepazīties Līgatnes un Augšlīgatnes pakalpojumu centros, kā arī novada mājas lapā www.ligatne.lv. ●

Līgatne laiku lokos

Līgatnes apkārtnes vēstures jaunie materiāli no Sigurda Rusmaņa skatījuma.

Gide Rasma Vanaga

Liepa pie Veclečiem

Līgatnes un tās apkārtnes vēstures izziņāšanā ar katru gadu atklājas jauni fakti. Laikam jau ir taisnība gudrajiem, kuri saka – kas meklē, tas atrod. Tā notika arī ar mani, jo pagājušajā gadā satiku interesantas personības: Vitoldu Mašnovski – grāmatu par luterāņu baznīcām autoru, Gunu un Jāni Rukšānus, Ilonu Vītoli – grāmatizdevēju Gulbenē, Sigurdu Rusmani un citus. Viena no interesantākajām sadarbībām izveidojās ar Sigurdu Rusmani. Viņš pie mums uz Līgatnes novadu atveda lielu ekskursantu grupu no Zinātņu akadēmijas un pēc tam pastāstīja, ka Rudziša kungs no „Druvas” viņu uzaicinājis rakstīt par Līgatni un tās apkārtnes vēsturi. S.Rusmanis lūdza mani un Aivaru Balodi palasīt viņa raksta uzmetumus, tāpēc jau pirms raksta publicēšanas uzzināju daudz interesantu jaunu par Līgatni.

Sigurda Rusmaņa rakstu „No Līgatnes Sprīņu ieža līdz Vāļu kalnam” publicēja laikraksts „Druva” pielikumā „Novadnieks” laika posmā no 2010.gada 25.septembra līdz 2011.gada 3.septembrim. Zinot, ka ne katram iedzīvotājam ir pieejams šis laikraksts un ka interese ir plašāka nekā tikai bijušā Cēsu rajona iedzīvotājiem, tālredzīgi saglabāju katru raksta daļu elektroniskā versijā.

Ar autora Sigurda Rusmaņa atļauju publicējam to atkārtoti „Sīguldas Elpas” ielikumā „Līgatnes Novada Ziņas”.

No Līgatnes Sprīņu ieža līdz Vāļu kalnam

Sigurds Rusmanis

Stāvam uz Vidzemes šosejas pie Kumadas upes caurtekas. Tas nekas, ka upe ir tikai 13 km gara, toties tā ir Līgatnes pagasta robežupe. Tai vēl ir arī citi nosaukumi: Kumāda, Kumata, Kumoda, Ežupe. Tūlīt aiz tās pagriezies uz Ķempjiem, kur arī šajā ceļojumā nokļūsim, taču vispirms jāiepazīst Augšlīgatne. Vispār mūsu ceļa mērķis ir Cēsis (caur Kārļiem), bet vispirms dodamies pa šoseju pavisam pretējā virzienā.

Jāpiezīmē, ka no Ķempju ceļa uz Kumadas pusi atzarojas neliels ceļš, pie kura bija 1872.gadā dibinātā Jaunķempju skola. Tajā pašā ēkā, iespējams, bija arī Jaunķempju pagasta valde. Kā šī ēka izskatījās 1922.gadā, redzams V.Šalgunovas darbā, kas publicēts rakstu krājuma „Cēsu novada vēsture” II laidienā (1998). Skola savu darbību beidza ap 1937.gadu. Te strādājis

skolotājs Kārlis Bormanis, kurš sarakstījis vairākas mācību grāmatas, arī O.Jēpes Cēsis izdoto pirmo ģeogrāfijas mācību grāmatu Latvijā „Zeme” (1909).

Tātad pa šoseju uz Rīgas pusi. Tagadējā maršrutā Vidzemes šoseja būvēta kā Krievijas impērijas stratēģiskais ceļš, darbi no Rīgas puses uzsākti 1838.gadā, Vaidavas upes tuvumā satikušies ar būvniekiem no Pēterburgas puses. Šķembu seguma bitumēšana līdz leriķiem pabeigta tikai 1938.gadā. Tas bija laiks, kad par būvdarbiem atbildēja Latvijas Šoseju un zemesceļu departaments. Daudziem cēsniekiem bieži sanāk braukt garām departamenta 70 gadu jubilejas piemiņas ozoliņam, bet cik gan zina, kur tas atrodas? Tātad braucot uz Rīgas pusi aiz Garkalnes, īsi pirms šoseja savienojas ar ceļu, kas ved cauri apdzīvotai vietai, starp abiem ceļiem aug 1989.gadā stādītais ozoliņš. Tiesa, bez piemiņas zīmes.

Pa labi no šosejas, blakus Kikutupītei, Sauleskalns, kas nemaz nav kalns, bet gan mājas. Tur dzimis Kazdangas tehnikuma pedagogs Ivars Rozentāls (1940), par kuru pieminēts A.Lejas grāmatā „Cik jauki Kazdangā”. Otrpus šosejai Jaunleči, kur 20.gados dzīvojis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Bernhards Pavarsars (1893 - 1970).

Pa labi no šosejas, kur vienlaikus atzarojas divi ceļi, var nokļūt Veclečos. Kara laikā sabombardētā ēka atjaunota. Ko tad vārds Leči nozīmē? Janīna Kursīte savā „Neakadēmiskā latviešu valodas vārdnīcā” skaidro vārdu lecināts. Tie, kam darīšana ar mājlopiem, prot lecināt govīs. IZRādās, lecināts var būt arī piens. Lai pie tāda tiktu, sarūgušu pienu savāra, tas atdalās no sulas,

Skudrukalns

salej spainī, uzliek vāku un spaini apgāž, lai sula notek. Paliek lecans. Diezin vai šis mājvārds radies tā. Edgars Šēnbergs sava darba „Sesorum” 7.laidienā mēģina to skaidrot kā sengrieķu valodas toponīmu ar nozīmi „nometnes vieta”. Nekādas skaidrības nav arī māju pašreizējiem iemītniekiem. Jāņa Endzelīna grāmatā „Latvijas vietu vārdi” (1922) mājas ar šādu nosaukumu jau minētas. Tāpat 1724.gada Jaunķempju muižas zemnieku sētu sarakstā minēts Letze.

Māju iebrucamā ceļa kreisajā pusē aug svētliepa. Folklorā varam atrast, ka kādā vecā, caurā liepā savulaik dzīvojuši velniņi, kurus saimnieks barojis. Katru jaunizgatavotu ēdienu saimnieks vispirms devis noprovēt velnēniem, tikai tad saimei. Kad saimnieks nomiris, neviens no kalpiem negribējis cirst liepu. Kāds atnācējs cērtot iecirtis kājā. Kad liepa bijusi nocirsta, jau pirmajā naktī pa riju, kur gulējuši kalpi, sākuši staigāt un vaidēt velni: „Kur man mājiņ, kur man mājiņ?” Mīzuši kuldā (krāsns bedrē), ka čurkstējis vien. (LFK 638, 1).

Aiz mājām Leču kalns (146,8 m). No tā uz A pusi Ķempju kapi, uz kuriem ved blakus ceļš. Zemi to ierīkošanai atvēlējuši Vecleču saimnieki Demuti. Kapsēta atrodas stāvā uzkalnā, to ietver ar zāli un sūnām apaudzis valnis. Reiz gar kapsētu esot braucis garām vīrietis un ieraudzījis, ka viņam seko divi miroņi. Pēc tēva reizes noskaitīšanas tie pazuduši (LFK 1000, 9).

Te apglabāta urna ar žurnālista un vēsturnieka, 1.Eiropas Latviešu jaunatnes apvienības kongresa (1954) dalībnieka Pauļa Strantes (1924 - 1995, Minsterē) pelniem. Viņš kristīts un iesvētīts Ķempju baznīcā. Te dus mūzikas folklorists Voldemārs Stelbergs (1891, leriķu Tauriņos, Spāres muižas kalpu ģimenē - 1940, Liepas pagastā tēlnieka augusta Jullas mājās). Viņš savācis ap 1300 tautasdziesmu un deju melodijas. Pievērsis uzmanību arī pūra lādēm, villainēm, nozīmējot rakstus un ornamentus. 2001.gadā leriķos pie skolas viņam atklāts piemiņas akmens. Kapos arī tēlnieciskais pieminēklis – sievietes figūra ar rozi rokā.

Dienvidos no autobusu pieturas „Blodziņi” ceļš iet uz Vaisuļu mājām, tālāk uz Ķiriem. No Vaisuļiem jau redzams Vaisuļu kalns (125,2 m), Līgatnes novada augstākais punkts,

ilgstoši postīts ar grants ieguvi. Interesanti, kad apkārtne līst, te sauss un saulains. Ja citur zeme no sausuma sakaltuse, te kalns devis lietu. Kalna nosaukums, pēc valodnieces Vallijas Dambes domām, varētu būt saistīts ar vaislu, auglību. Pie Vaisuļiem nogriežas ceļš gar Ķiru kalnu uz Vecsinepēm, Rozām. Edgars Šēnbergs pabijis arī te, taču „Sensorum” 4b laidienā pamatīgi aprakstījis Priekules (Liepājas rajonā) Ķera kalnu. Janīna Kursīte šiem vārdiem skaidrojuma nedod, taču E.Šēnbergs to skaidro ar sēļu valodas vārdu Ķeri = tear (thear), kas sanāk – cars. Daudz neatšķiras arī ķiris – kungs. Tas attiecas uz laikiem tūlīt pēc Kristus dzimšanas, kad cari vēl bija tikai mazu pundurvalstiņu monarhi. E.Šēnbergam gan izdodas atrast interesantas sakarības, taču profesionāls valodnieks tās visbiežāk novērtēs kā mākslinieciska rakstura jaunradi.

Pāri dzelzceļam – bariņš Sinepju. Kalna Sinepēs dzimis Lāčplēša Kara ordeņa kavalieris Kārlis Kalniņš (1890 - 1970, Līgatnē).

Blodziņos savulaik bija kopsaimniecības „Amatas krasti” kantoris, vēlāk valsts saimniecības „Līgatne” iecirkņa centrs. No kādreizējās apbūves daudz gājis bojā. Uz Z no šejienes – Skudrukalns. Te bija apkārtnes pirmā skola, no 1862.gada, celta uz Paltmales un Ķempju pagasta robežām, lai būtu ērti sasniedzama abu pagastu bērniem. Te skola darbojās līdz 1875.gadam. Piemiņas akmens skolas dibināšanai gan uzstādīts pie pašreizējās Augšlīgatnes skolas. Skudrukalnos dzimis dzelzceļu darbinieks Jūlijs Andermanis (1865 - ?), kurš vadījis dzelzceļa ceļojumu un transporta biroju. Jāatzīmē, ka 19.gs. beigās Vidzemē Paltmale un Smiltene bija vienīgās vietas, kur darbojās baptistu pulciņi. Kā pirmos paltmaliešus Rīgā 1878.gadā kristīja hermūtiešus Ansi Andermani un Andreju Kļaviņu un viņu laulātās draudzenes. Paltmales draudze darbojās no 1881. līdz 1945.gadam. Skudrukalnos notika baptistu dievkalpojumi, darbojās svētdienas skola. Avotiņā netālu no mājām tika kristīti jaunie draudzes locekļi. Juris Andermanis (1859 - 1932) bija sludinātājs Cēsu draudzē. 1934.gadā Līgatnes draudze (dibināta 1925.) pievienojās Paltmales draudzei.

Ķempju kapu kapliča

Foto no Sigurda Rusmaņa personīgā arhīva

DARBS KĀ HOBIJS

Elmārs Rudzītis

Tikko apritējis pusgads, kopš Rehabilitācijas centrā „Līgatne” praktizē sertificēts podologs Laila Jirgensone (attēlā). Kas šī ir par profesiju un ar ko jārēķinās, dodoties vizītē pie šāda speciālista, stāsta pati Laila.

– Kas ir podologs?

– Podologs ir pēdu aprūpes speciālists – mediķis, kurš veic kvalitatīvu, medicīnisku pēdu kopšanu. Šajā pakalpojumā ietilpst sēnītes skartu nagu apstrāde un profilakse, varžacu nesāpīga likvidēšana, ieauģu, strutojošu nagu apstrāde un korekcija, kārpju apstrāde un likvidēšana, bojāta kāju naga atjaunošana un tā aizstāšana ar speciālu ārstniecisko gēlu, kura sastāvs būtiski atšķiras no visiem zināmā skaistumkopšanā izmantotā gēla. Arī čūlu, ādas sabiezējumu un dziļu, sāpīgu plaisu apstrāde, kā arī daudz kas cits atkarībā no klienta sūdzībām.

– Vai podologs ir jauna profesija? Par to arvien biežāk dzird tikai pēdējā laikā.

– Latvijā šo profesiju iespējams apgūt jau ceturto gadu, taču būtu maldīgi uzskatīt, ka tā ir pilnīgi jau-

na profesija. Līdz tam laikam podologa funkcijas pildīja cukura diabēta pēdu aprūpes vai endokrinoloģijas māsas. Protams, arī ķirurgi.

Atšķirībā no klasiskā pedikīra, kas balstīts galvenokārt uz skaistumkopšanu, podologs nodarbojas ar ārstniecisko pēdu aprūpi, jo ir diplomēts mediķis.

– Bieži pacienti baidās vērsties pie ārsta, jo domā, ka procedūra būs sāpīga.

– Ir atšķirīgas procedūras un atšķirīgas darba metodes. Podologa arsenālā iekļauti daudz speciāli instrumenti un apstrādes tehnoloģijas. Piemēram, varžacs likvidēšanā es neizmantoju skalpeli, bet gan profesionālo Hadewe firmas aparāturu, kurā tiek ievietotas dažādas frēzes – katrai problēmu zonai sava. Varžacs tiek nesāpīgi „izgrebta” ar speciālu rotējošu frēzīti. Protams, katrs konkrēts gadījums jāizskata individuāli. Jo dziļāka un ielaistāka problēma, jo lielāka varbūtība, ka tā nebūs maiga procedūra. Procedūra tiek veikta bez kāju mērcēšanas, un tās laikā tiek lietota profesionālā kosmētika, kā arī ievēroti visi dezinfekcijas priekšnoteikumi.

– Kāda jums ir līdzšinējā podologa darba pieredze?

– Mans podologa stāžs sakrīt ar šīs profesijas ienākšanu Latvijā pirms četriem gadiem. Es biju viena no pirmajām, kura saņēma diplomu šajā profesijā. Kopš tā laika praktizēju Alūksnes poliklīnikā ārstnieciskās pēdu aprūpes kabinetā. Mainot dzīvesvietu uz Siguldu, patlaban praktizēju ne vien Rehabilitācijas centrā „Līgatne” (katru ceturtdienu), bet arī Rīgas Dzemdību namā un „IB klīnikā” Siguldas slimnīcas telpās. Tāpat esmu Latvijas Podologu biedrības biedre un revīzijas komisijas locekle.

– Kam jāmeklē podologa palīdzība un cik bieži? Kādas ir cenas un procedūru ilgums?

– Rūpēties par savām kājām nekad nav lieki. Pie manis bieži un pamatoti vērsas cilvēki, kuriem ikdienā nav nekādu sūdzību. Viņi vienkārši profilakses nolūkos vēlas apstiprinājumu tam, ka ar pēdām viss ir kārtībā. Optimālais apmeklējuma grafiks ir reizi vienā vai divos mēnešos atkarībā no dažādiem, individuāliem faktoriem. Cenu amplitūda ir plaša un diferencēta atkarībā no konkrētās problēmas. Piemēram, varžacs izņemšana maksā trīs latus, bet nopietnāku problēmu novēršana – 12 latus par apmeklējuma reizi. Tāpat atšķirīgs

Foto Elmārs Rudzītis

ir procedūras ilgums – no 15 minūtēm līdz vienai stundai.

– Klausoties problēmu aprakstā var domāt, ka darbs nav īpaši viegls un patīkams.

– Mans darbs ir mans hobijs. Man ir paveicies, ka varu patīkamo apvienot ar lietderīgo. Es esmu gandarīta, ka varu būt noderīga un spēju palīdzēt cilvēkiem. Ceru, ka ar savu ierašanos Līgatnē spēšu uzlabot iedzīvotāju un rehabilitācijas centra klientu dzīves kvalitāti. Tiksimies ceturtdienās!

Piedāvājam 20% atlaidi ārstnieciskai pēdu un nagu apkopei ar speciālu „Hadewe” firmas aparāturu (1 h). Akcija spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim.

Pieteikšanās pie sertificēta podologa Lailas Jirgensones Rehabilitācijas Centra „Līgatne” administrācijā pa tālruni 64161915, 26467747. www.rehcentrsligatne.lv

Vispasaules insulta diena Rehabilitācijas centrā „Līgatne”

Ārija Akmentiņa,
Rehabilitācijas centra
„Līgatne” ārste

Rehabilitācijas centrā „Līgatne” katrs ceturtais pacients ir saņēmis medicīniskās rehabilitācijas kursu pēc pārslimota insulta. Centra kolektīvs aktīvi ir iesaistījies Vispasaules insulta dienas organizētajos pasākumos. Vispasaules insulta diena ir veltīta insulta problēmu aktualizēšanai un sabiedrības izglītošanai par insultu. Tās mērķis ir sniegt atbalstu un izglītot insulta skartos un viņu ģimenes, kā arī cilvēkus, kas ārstē un aprūpē insulta pacientus.

Veselība ir laime un labklājības sajūta, apmierinātība ar savu fizisko un garīgo stāvokli.

Slimība ir zaudējuma, neveselības apziņa, dzīves spēka manāms pazeminājums vai zaudējums, baiļes vai nepārliecinātība par savas dzīves misiju, kā arī nopietna ārsta noteikta diagnoze.

Katru sesto sekundi pasaulē kāds mirst no insulta, katru otro sekundi pasaulē kāds saslimst ar insultu. Insults ir viens no galvenajiem invaliditātes iemesliem.

Insulta (smadzeņu infarkta) pamatā ir pēkšņi asins piegādes traucējumi smadzenēs (asinsvadu nosprostošanās vai asinsvadu plīsums ar sekojošu asinsizplūdumu smadzeņu vielā). Insulta simptomi nav visiem vienādi, tas atkarīgs no bojājumu lokalizācijas un plašuma. Visbiežāk novēro vienas puses notirpumu, daļēju vai pilnīgu paralīzi,

kustību – koordinācijas traucējumus, valodas traucējumus, pēkšņus redzes traucējumus (dubultošanās) u.c. Šādos gadījumos nekavējoties ir jāzaisauc neatliekamā medicīniskā palīdzība. Ne velti saka – laiks ir smadzenes. Ikviens zina, ka saslimt var vienā mirklī, bet atveseļošanās laiks ir ilgs. Bieži vien insultu pārcietušajiem saglabājas kustību traucējumi, grūtības sevi aprūpēt, dažkārt grūtības sarunāties, lasīt, veikt ikdienas mājas darbus, sapratnes un atmiņas traucējumi, depresija. Izmainās ikdienas dzīves ritms gan pašam, gan ģimenes locekļiem. Ļoti svarīga pēc pārciestā insulta ir rehabilitācija, kuras mērķis ir mazināt insulta radītos veselības traucējumus. Vislielākais progress novērojams pirmajos mēnešos pēc insulta, tam seko lēnāka, pakāpeniska funkciju uzlabošana.

2011.gada 27.oktobrī plkst. 14.30 Rehabilitācijas centrā „Līgatne” būs iespēja sarunā ar ārstu uzzināt par insulta cēloņiem, izpausmi, profilaksi, saņemt ergoterapeita padomus par zaudēto ikdienas aktivitāšu/iemaņu atjaunošanu, kā arī tehnisko palīgīdzekļu pieejamību un iegādi. Fizioterapeits – kustību terapeits zaudēto funkciju atgūšanai vai mazināšanai – iepazīstinās ar praktiskām iemaņām, lai atvieglotu gan insulta pārcietušā, gan viņa aprūpētāja ikdienu.

Aicinām insultu pārcietušos, viņu ģimenes locekļus, aprūpētājus, sociālos darbiniekus un citus interesentus. Informācija un dalību var pieteikt pa tālr. 64161915, 64161917, mob.tālr. 26467747 vai e-pastu hotel@rehcentrs.apollo.lv; www.rehcentrsligatne.lv.

Atcerēsimies „Veselība ir tad, kad katra diena ir vislabākā”.

Vairāk informācijas par Vispasaules insulta dienu – www.insultadiena.lv.

Īpašs ekspresvilciens uz Līgatni

29.oktobrī plkst.10.43 no Rīgas uz Siguldu, Līgatni un Cēsīm dosies īpašs vilciens, kurā tiks reklamētas minētās pilsētas un divi no vagoniem paredzēti tieši Līgatnes tūristu piesaistei. Tas būs bezmaksas brauciens no Rīgas un atpakaļ. Vilciena vagonos paredzēti atrakciji informēt un izklaidēt iepriekš pieteikušos tūristus un žurnālistus, lai iespējami vairāk cilvēku arī pēc šī brauciena ieinteresētos par mūsu pilsētu. Līgatnes stacijā vilciens iebrauks plkst.12.03, un interesenti varēs ar autobusu doties apskatīt ievērojamākās Līgatnes vietas un interesantākos apskates objektus, kā arī iegādāties amatnieku darinājumus un ieturēt maltīti Līgatnes kafējnīcās.

No 3.decembra šāda veida tūristu īpašie vilcieni kursēs katru sestdienu plkst.10.43 no Rīgas un plkst.19.25 atpakaļ no Līgatnes. Brauciena laikā tiks piedāvāti tūrisma un izklaides objekti Līgatnē ziemas sezonai. Sākot no 1.maija, tiks reklamēts vasaras tūrisma piedāvājums. ●

Līgatnes novada korim 25

Šogad Līgatnes novada koris svinēs savu 25.jubileju. Par godu šim notikumam 12.novembrī plkst.16.00 Līgatnes Kultūras namā notiks svinīgs koncerts ar viesu piedalīšanos, atrakcīviem priekšnesumiem un atmiņām par kopīgi aizvadītajiem 25 gadiem. Laipni aicināti visi mūzikas un kora mīļotāji un bijušie dziedātāji, lai kopā dalītos priekā par padarīto un kopīgi izsapņotu nākotnes plānus. ●

Valsts svētki Līgatnē

11.novembrī plkst.17.00 Līgatnē notiks Lāčplēša dienas pasākumi, kuros spēlēs pūtējorķestis, dziedās Līgatnes novada koris, klātesošos uzrunās mācītājs Edvīns Rumjancevs un būs iespēja laist gaismas plostu ezerā. Plkst.19.00 sāksies gājiens no Augšlīgatnes „Zvaniņiem”.

Savukārt 18.novembrī Latvijas dzimšanas dienā Līgatnes kultūras namā plkst.17.00 būs iespēja baudīt svinīgu koncertu pūšamo instrumentu un solistu balss skaņās. Pēc koncerta uguņošana pie Kultūras nama. ●